

פרק קנה

סחורות נטרפות ודמי הצלה

פקודה הקובעת הוראות בענין הפיקוח על סחורות שנטרפו בים ועל תשלום דמי הצלה.

פרק קנה

פקודות

מס' 6 לש' 1926

מס' 30 לש' 1934

[16 במכ, 1926]

השם הקצר

1. פקודה זו תקרא פקודת הסחורות הנטרפות ודמי הצלה.

פירוש

2. בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר —

„דמי הצלה“ כוללים את כל ההוצאות שהמציל הוציא כדין בשעה שביצע את פעולת ההצלה ;

„מימי פלשתינה (א״י)“ פירושם מימי החוף של פלשתינה (א״י), מימי הנהרות והאגמים שאפשר להן לספינות להפליג בהם, שפת הים ושפתם של אותם נהרות ואגמים ;

„סחורה נטרפת“ כוללת את הסחורות דלקמן שנמצאו במימי פלשתינה (א״י) —

(א) סחורה שהושלכה לתוך הים ונשארה במצולות ים ;

(ב) סחורה שהושלכה או נפלה לתוך הים וצפה על פני המים ;

(ג) סחורה שטיבעו אותה בים אלא שהיא דבוקה לחפץ הצף על פני המים למען יוכלו לשוב ולמצאה ;

(ד) סחורה שהשליכה או הפקירה וספינות שהפקירו ללא תקוה או ללא כוונה לשוב ולהצילן.

3. (1) הנהלת כל הענינים השייכים לסחורות נטרפות תהא מסורה למנהל מחלקת המכס, האקסייז והמסחר, בהתחשב עם פיקוחו של הנציב העליון, והוא יהא המקבל של סחורות נטרפות.

(2) יכול הנציב העליון למנות בצו שיפורסם בעתון הרשמי עוזרים לקבל סחורות נטרפות במספר אשר יישר בעיניו, ויכול הוא להגדיר את האיזור אשר בו ימלא כל עוזר ועוזר את תפקידיו.

(3) מקום שלא נתמנה עוזר למקבל באיזה אזור, ישמש הפקיד הממונה על המכס בחוף הקרוב ביותר לאותו אזור כעוזר למקבל.

(4) אם לא נוכח עוזר למקבל או אם מסבה מן הסבות נעשה נטול יכולת לשמש במשרתו, הרי רשאים הפקידים דלקמן, איש איש בסדר שהוא מופיע בו, בהעדרו של קודמו, דהיינו: פקיד המחוז, מפקד המשטרה המחוזית או העוזר למפקד המשטרה המחוזית, וכל שוטר שאינו למטה מדרגת אינספקטור, לעשות כל דבר שעפ"י פקודה זו מותר לו לעזור של מקבל לעשותו, ואם עשה הפקיד דבר מה לפי אותה פקודה לא יהא מחמת כן משולל כל זכות לדמי הצלה שהיה זכאי בהם אלמלא מעשהו זה.

ספינות צמלוקה

4. (1) כל מקום שנטרפה ספינה או שעלתה על שרטון או שנמצאה במצוקה במימי פלשתינה (א"י) חייב העוזר למקבל, מיד כשנודע לו הדבר, לגשת אל המקום ובהגיעו לשם יקבל בידו את הפיקוד על כל האנשים המצויים שם ויטיל על כל אדם את התפקיד אשר יישר בעיניו להטילו ויתן את ההוראות אשר ימצא לנכון לתת לצורך שמירתה של הספינה ושמירת חייהם של האנשים השייכים לה (הקרויים בפקודה זו אנשים טרופי אניה) ושמירת מטענה ותחמושתה של הספינה:

בתנאי שאסור לו לעזור למקבל להתערב בענין הנהלת הספינה ביחסים שבין רב החובל לבין העובדים בה אלא אם כן נתבקש לכך ע"י רב החובל.

(2) כל הממרה בידועין את הוראות העוזר של המקבל יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס בסכום חמשים פונט.

5. (1) כדי לשמור על האניה מפני כליון או כדי לשמור על חייהם של האנשים טרופי האניה או על הסחורה הטרופה, יכול העוזר למקבל לעשות את הדברים דלקמן, כולם או מקצתם, היינו —

מקבל סחורות נטרפות ועוזריו

ממכויותיהם של העוזרים למקבל

(א) לדרוש עזרה מאותם אנשים שיראה צורך בהם;

(ב) לדרוש מאת רב החובל או מאת הממונה על הספינה הסמוכה למקום לבוא לעזרתו באנשיו או בספינתו כפי יכולתו;

(ג) לדרוש כל סירה, קרון, בהמות, חבלים, או שאר מכשירים המצויים סמוך למקום כדי להשתמש בהם;

(ד) לדרוש ולקבל סחורה נטרפת מכל אדם שיש בידו סחורה כזאת פרט לבעל הסחורה או סוכנו, ואם סרב אותו אדם למסור את הסחורה יוכל להשתמש בכוח במדת הצורך כדי לקבל אותה סחורה.

(2) כל המסרב, בלא נימוק מספיק, לקיים כל דרישה כזאת יאשם בעברה ויהא צפוי על כל סירוב לקנס בסכום מאה פונט.

6. (1) כל מקום שנטרפה ספינה בים או עלתה על שרטון או באה במצוקה, רשאי כל אדם, כדי להושיט עזרה לספינה או להציל את חייהם של האנשים טרופי הספינה, או להציל את מטענה או תחמושתה של הספינה, לעבור ולחזור ולעבור על פני כל אדמה סמוכה אם ברגל ואם ברכב ואם על גבי בהמה בלא שבעל הקרקע או המחזיק בה ימנע בידו מכך, מלבד אם יש דרך צבורית אחרת נוחה גם היא, על מנת שהעובר יימנע ככל האפשר מלגרום היוק בידו, ובהתחשב עם אותו תנאי יכול הוא להניח על אותם קרקעות כל מטען או סחורה אחרת שהצילום מן הספינה.

הסמכות לעבור על פני אדמות סמוכות

(2) נגרם היוק לבעל הקרקע או למחזיק בה כתוצאה מן השמוש בזכויות המסורות עפ"י סעיף זה, הרי יהא אותו נזק חוב על הספינה או על הסחורה או על המטען שמחמתם נגרם הנזק, ואילו אם צריך לשלם דמי נזק ולא באו צדדים לכלל הסכם בענין זה, ייקבע הסכום ויגבו דמי הנזק כדרך שקובעין וגובין את סכום דמי ההצלה עפ"י פקודה זו.

(3) בעליה או מחזיקה של כל קרקע —

(א) העוצר כל אדם או מפריע לו להשתמש בזכויות המסורות לו עפ"י סעיף זה ע"י נעילת שעריו או ע"י שיסרב, לאחר שנתבקש בכך, לפתוח את שעריו או בדרך אחרת;

(ב) העוצר כל אדם או מפריע לו להניח על קרקע מטען או סחורה אחרת שהוצלו מן הספינה ;

(ג) המונע או מנסה למנוע כל מטען או סחורה כזאת מלהשאר על הקרקע זמן מספיק עד שיהא אפשר להעתיקה למקום בטוח אחר או למקום צבורי המשמש להערמת דברים כאלה.

יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס בסכום מאה פונט.

עוזר למקבל סחורות
נטרפות חייב לדכא
כל פעולת ביוה או
הפרעת סדרים

7. (1) מקום שנטרפה איזו ספינה או שעלתה על שרטון או שבאה במצוקה במימי פלשתינה (א"י) ובא אדם לבזו בז או לעורר מהומה או לעמוד למכשול בשמירת הספינה או חייהם של האנשים הנטרפים או בהצלת הסחורה הנטרפת, הרשות בידי העוזר למקבל לצוות לתפוש איש כזה ולתיתו במשמר עד שיהא אפשר להביאו בפני רשות מוסמכת, וכדי לדכא כל פעולת ביוה, הפרעת סדר או פעולת הכשלה, הרשות בידו להשתמש בכוח ולפקוד על כל האנשים המצויים שמה לעזור לו בשמוש בכוח.

(2) נהרג או נחבל אדם מחמת שהתנגד בכוח לעוזר למקבל או לאדם אחר המשמש עפ"י פקודותיו במלוי תפקידיו, הרי לא העוזר למקבל ולא האדם המשמש עפ"י פקודותיו לא יהיו צפויים לכל עונש או לתשלום דמי נזק מחמת שנהרג או נחבל האדם.

חקירה בקשר עם ספינות
הנתונות במצוקה

8. (1) ספינה שנמצאת או היתה נמצאת במצוקה או שאבדה או הופקרה או ניוקה בצורה חמורה במימי פלשתינה (א"י), מותר לו לעזור למקבל לחקור בשבועה עם האפשרות הראשונה, — ובזה ניתנת לו הסמכות להשביע — כל אדם השייך לספינה וכל אדם אחר שיהא בידו ליתן פרטים עליה או על מטענה או על צידתה, בנוגע לענינים הבאים —

(א) שם הספינה ותיאורה ;

(ב) שמות רב חובלה ובעליה ;

(ג) שמות בעלי המטען ;

(ד) מאיזה חופים באה ולאיזה חופים היא הולכת ;

(1) השירותים ששרתה;

(2) ענינים אחרים או מסבות אחרות ביחס לספינה או למטענה שהעוזר למקבל יראה צורך בהם.

(2) העוזר למקבל ירשום את התשובות לחקירתו בכתב ויערוך דו"ח על מהותם ועילותיהם של האבדה, ההפסד או האסונות בנפש אדם וישלח העתק מן העדות והדו"ח כשהם חתומים על ידו למזכיר הראשי, והמזכיר הראשי ישלח העתק מן העדות למזכיר הממונה על עניני חברת לויד באנגליה והעתק מן העדות והדו"ח למיניסטרויון לעניני המסחר באנגליה.

(3) לצורך חקירה זו תהיינה לעוזר למקבל כל הסמכויות אשר לוועדת חקירה כמפורש בסעיף 5 מפקודת ועדות החקירה, והמ"מ שבפניו דינו כדין מ"מ שבגדר סעיפים 78 עד 86 מפקודת תיקון החוק הפלילי.

פרק כא.

פרק לא.

(4) כמו כן יהא עוזר למקבל זכאי לעלות על כל ספינה ולערוך בקורת בספינה או בחלק הימנה ובתחמושתה ובסחורה שבה, אלא שאסור לו לעכב שלא לצורך את הספינה מלצאת למסעה.

כטיפול בסחורה טרופה.

(1) מי שמצא או קבל לרשותו סחורה טרופה בפלשתינה (א"י) ⁹ דינה של סחורה טרופה שנמצאה בפלשתינה (א"י) חייב —

(א) אם הוא בעליה — למסור מודעה לעוזר למקבל הקרוב ביותר ולציין בה שהוא מצא סחורה טרופה זו או קבלה לרשותו ולתאר את הסימנים שבהם תוכר הסחורה;

(ב) אם אין הוא בעליה, חייב הוא למסור את הסחורה הטרופה בהקדם האפשרי לאותו עוזר למקבל;

(2) כל שאינו מקיים את הוראות הסעיף הזה, ואין בפיו נימוק מספיק לכך יאשם בעברה ויהא צפוי על כל עברה לקנס בסכום מאה פונט, ואם אין הוא בעליה יהא צפוי, נוסף על זאת, גם להפקעת כל תביעה על דמי הצלה ולשלם לבעל הסחורה הטרופה, אם בא ותבע אותה, או למי שזכאי בסחורה, במקרה שאין לה תובעין, את כפל שווייה וגובין את הסכום הזה כדרך שגובין קנס.